

Pakket 13c.11.1 - Ontwikkeling botanisch graslandrand

Beschrijving

Botanisch grasland of botanische graslandrand kan een belangrijke bijdrage leveren aan de leefomgeving van vogels, insecten, amfibieën en kleine zoogdieren. Het gaat vaak om typisch 'ouderwets' grasland met een wat pollige structuur en verspreid voorkomende kruiden. De aanwezige kruiden zijn een voedselbron voor dieren; de aanwezige nectar trekt insecten aan die op hun beurt voedsel kunnen vormen voor diverse boerenlandvogels. Door percelen die beweid zijn niet te bloten blijven de 'eilandjes' met langer gras behouden, waardoor deze ook een biodiversiteitswaarde leveren. Het streven is dat er zo'n 15-20 verschillende grassen en kruiden per 25 m² aanwezig zijn op een botanisch graslandperceel. Een perceel ontwikkelen tot botanisch grasland heeft in de meeste gevallen tijd nodig. Een ontwikkelbeheerpakket biedt daarom een mooie tussenstap van regulier grasland naar een botanische rand.

Doelsoorten van de leefgebieden dooradering en open grasland waarvoor botanisch grasland meerwaarde heeft, zijn onder andere: graspieper, patrijs, veldleeuwerik.

Afbakening

- De beheereenheid moet grenzen aan een landschapselement met pakket 20 (elzensingel, hakhoutbosje, houtwal met greppel, houtwal/singel), pakket 22 (knip of scheerheg), pakket 23 (struweelhaag) of pakket 29 (bosje).
- De beheereenheid moet gelegen zijn op of grenzen aan landbouwgrond.

Beheereisen

- Geen gebruik van chemische onkruidbestrijding op min. 90% van de oppervlakte.
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- Minimaal 2 verschillende indicatorsoorten uit de lijst Planten-indicatorsoorten-kruidenrijk-grasland-en-randen zijn in transect aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober*.

* Richting het einde van de beheerperiode moeten er tenminste 4 indicatorsoorten aanwezig zijn in de rand zodat de rand omgezet kan worden naar een reguliere botanische rand met 4 indicatorsoorten.

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid wordt normaal gesproken niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht. In overleg met het collectief kan een onderhoudsbemesting met ruige mest of bekalking worden gegeven (ongeveer één keer in de 5 jaar, afhankelijk van de situatie ter plekke).
- Het grasland mag niet worden gescheurd en/of gefreesd.
- Als er wordt gemaaid, dan maaien en afvoeren. Klepelen is niet toegestaan omdat dat de kruidenrijkdom onderdrukt.
- De randen liggen aan de buitenkant van het perceel.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. voor pleksgewijze bestrijding van haarden van probleemkruiden zoals akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en brandnetel, op maximaal 10% van de beheereenheid.

Vergoeding

	Ontwikkeling botanische graslandrand	Vergoeding per jaar	Per eenheid
c.11.1	Ontwikkeling botanisch graslandrand, 2 indicatorsoorten	€ 792	/hectare